

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Disputatio Theologica De Poenitentia Infantum Qua
Occasione Oraculi, Joel. II, 16. ...**

**Chladni, Martin
Schroeder, Johann**

Vitembergae, 1719

VD18 11653507

§. IX.

[urn:nbn:de:bsz:31-130424](#)

pterea pœnitentes non sunt, quia sensum pœnitendi nondum habent, nec fideles dicendi sunt, quia similiter credendi sensum non habent. Si autem propterea recte fideles vocantur, quia fidem per verba gestarium quodammodo profitantur, cur non prius etiam pœnitentes habentur, cum per eorum verba gestantium diabolo & huic seculo renunciare monstrantur? Hæc uterque non sine cunctis & exquisito iudicio differit.

§. VIII. Si alios nostrates consulueris, invenientur, ut pœnitentiam, sic quoque conversionem equidem non omnem, proprie saltem dictam, ab infantibus removere; Ita B. KÖNIGIVS: *Conversio & Regeneratio differunt ratione subjectorum: Regeneratio enim adultorum & infantum, conversio vero adultorum saltem est, quia infantes non dicuntur proprie converti.* *Synops.* p. 189. Nec aliter NIEMEYERVS: *Pœnitentia lapsorum ab infantibus exigitur, qui, quando ad baptismum ducuntur, per eundem quidem regenerantur, at tamen pœnitentia præcedente non ducuntur, sicuti nec proprie convertuntur.* *Theol. Moral.* p. 147. Idem alii faciunt re bene alioqui pensata, & non præter rationem, ut tamen videantur sic proprius rem ferire, & conversionem latius sic dictam, & pœnitentiam sui generis infantibus concedere velle.

§. IX. Et sane ita est negotium, si accurata lance ex verbo DEI libremus, comparatum, ut ab omni conversione, atque pœnitentia & ne quidem prima infantulos proflus excludere queamus. Est omnino pœnitentia, remotis omnibus ambagibus, nihil aliud, quam effectus proximus passus conversionis, quam suscepit Spiritus S. in cordibus hominum per verbum & sacramenta. Sicut itaque *conversio complete sumpta & contritionem & fidem producit*, ita etiam pœnitentiam essentialiter, his partibus constare necesse est. Unde etiam pœnitentiæ notio ὀλικὴ est famosior, tametsi altera μερικὴ, qua pro sola contritione sumitur, si recte capiatur & dextre applicetur, in verbo DEI fundamentum habeat, & ibi cum-

cumprimis ubi fidei contradistinguitur, juxta canonem GERHARDI: *Quando pœnitentia tribuitur effectus remissionis peccatorum, gratia Divinae, aversoris vel mitigationis pœnaru[m], vita & salutis æternæ, non tamen diserta sit mentio fidei, in illis dictis pœnitentia nomine totum conversionis opus intelligendum est. Vicissim quando fides in Christum pœnitentie disertis verbis adjungitur, tunc pœnitentia nomine altera pars illius tantum, videlicet contritio intelligitur.* Quanquam dissimulare non possim SEBAST. SCHMIDIVM, Theologum gravissimum non vereri in his ipsis oraculis, ubi pœnitentia fidei contradistinguitur, significationem non retinere μερικὴν sed ὄλικὴν. Nihil enim ipsi impedire videtur, quo minus in dicto: *Facite pœnitentiam & credite evangelio. Marc. I, 15.* non dicatur contradistingvi partem parti, sed partem toti, ita ut hoc primo ponatur & deinceps pars, velut medium ad salutem proportionatum, subjungatur. *Colleg. Bibl. N. Test. p. 201. sq.* Malunt tamen pii Confessores prime notioni, nempe μερικὴν ibi locum dare *F.C.L.V. p. 711.*

§. X. Quando igitur conversio completa perficitur a Spiritu S. in corde hominis cuiuscunque, atque sic pœnitentia, ὄλικῶς accepta, producitur, simul regeneratione stricte sumpta peragitur, & fides datur atque acceditur, ut adeo conversionis ὄλικῶς acceptæ itidem actus duplex constitui poscit, vicissim vero, ubi μερικῶς sumitur, nihil aliud denotat, quam contritionis vera & genuina productionem. In qua ipsa sanctissima operatione Spiritus S. ita procedit, ut nunc nudum horrorem de peccato, etiamsi specifice nondum cognito, eum tamen serium verumque, excitet, *absque actu tamen reflexo, tum intellectus, tum voluntatis, attentione ad se ipsum vel aliis ejusmodi actibus, quæ ex usurrationis simul promanant: nunc vero talem dolorem, qui oriatur ex accurato scrutinio sui ipsius, adeoque actu intellectus reflexo, & se per externa indicia satis conspicuum reddit.* Di-